

MEEUWES BROUWER:

‘Marktbehoud belangrijk v

Meeuwes Brouwer: ‘In steeds meer derde landen leven in toenemende mate vragen over virus en de aanpak’

Ondernemers zijn niet altijd gelukkig met eisen die derde landen stellen aan onze bloembollen. Wie heeft het afgesproken, waarom en weten ze wel dat dit niet haalbaar is? Meeuwes Brouwer, bij het ministerie van Economische Zaken verantwoordelijk voor fytosanitaire zaken, legt uit.

Tekst: Arie Dwarswaard
Fotografie: René Faas

De Verenigde Staten stellen vragen over PIAMV in lelie. Geen plezierig nieuws voor de bloembollensector. Het is al lastig genoeg om dit relatief nieuwe virus onder controle te krijgen. Voor Meeuwes Brouwer is het nieuws al weer een paar weken oud. Hij is, zoals het visitekaartje vermeldt, Chief Phytosa-

nitary Officer bij het Directoraat Generaal Agro van het ministerie van Economische Zaken. In die functie staan ziek en zeer met grote regelmaat op de agenda. Met PIAMV en de VS als recent voorbeeld. “Meestal gaat het zo dat de NVWA door de partner in het buitenland met dezelfde status wordt geïnformeerd, waarna die informatie bij mij terechtkomt. In dit geval waren collega Johan Roman en ik in Washington op bezoek en kregen wij de vragen. We

nemen daarbij het land dat de melding doet altijd serieus, wachten een officiële notificatie met dit bericht af en vragen ook de tijd om dit verder uit te zoeken. Dat betekent nagaan in welke partij het organisme is gevonden, zelf testen of wij dat virus ook kunnen vinden en op basis van die informatie bepalen hoe we reageren. Als het om bloembollen gaat, is de Bloembollenkeuringsdienst vaak ook partij. Met zijn drieën gaan we na hoe we zo'n vraag zo goed mogelijk kunnen beantwoorden. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk naar de vraag of een organisme in het land waar het is aangetroffen wel of niet voorkomt. Daarover zijn internationale afspraken gemaakt.”

Dat is in een notendop een deel van het werk dat op deze afdeling plaatsvindt en waar Meeuwes Brouwer inhoudelijk leiding aan geeft.

MARKTBEHOUD

Een deel, want het werk omvat veel meer dan

oor EZ'

alleen de vragen van derde landen beantwoorden. "De meeste tijd besteden we aan marktbehoud. Daar gaat zestig tot zeventig procent van onze tijd in zitten. Dat doen we voor de gehele plantaardige sector, te weten de (poot)aardappelen, zaaizaden, groente en fruit, bomen en vaste planten, snijbloemen en bloembollen. Dat betekent een enorm scala aan producten, aan ziekten, en aan landen waarmee we te maken hebben. Na de VS zijn we immers de grootste agrarisch exporteur ter wereld."

Dat marktbehoud betekent het afleggen van bezoeken aan derde landen of het ontvangen van delegaties uit die landen. "Bij die bezoeken willen delegaties vaak inzicht krijgen in de manier waarop wij de controle op ziekten en plagen hebben georganiseerd. En dus bezoeken we keuringsdiensten als de BKD. Dat maakt vaak veel indruk. Ook willen ze vaak weten of we een gedegen inspectie- en certificeringssysteem hebben, en hoe dat dan in elkaar steekt. Heb je zoiets niet, dan komt dat het imago van een product niet ten goede."

.....

'Voor een notificatie van de VS over PLAMV kunnen we onze ogen niet sluiten'

.....

Om goed te weten waar EZ de prioriteiten moet leggen, onderhoudt Brouwer contact met vijf handelsorganisaties, waaronder Anthos. "Aan het begin van het jaar overleggen we over de vraag waar wij mee aan de slag moeten gaan. Dat levert hele uiteenlopende reacties op: van pootaardappelen in Noord-Afrika tot lelies in China. We kunnen niet alles en stellen daarom een lijst van landen op waar we actief willen zijn. We betrekken daarbij vooral de handelsorganisaties, omdat zij vaak het eerste worden geconfronteerd met fytosanitaire beperkingen. Die informatie hebben wij nodig om de gesprekken op een zinvolle manier te voeren. Daarbij gaan wij er van uit dat de handelsorganisaties goed contact onderhouden met telersorganisaties in dezelfde sector. Tegelijkertijd hebben we in de bloembollensector direct contact met de KAVB, omdat de telers zelf ook steeds vaker met de gevolgen van fytosanitaire eisen uit derde landen worden geconfronteerd."

EISEN STELLEN

Markttoegang is vrijwel altijd synoniem met fytosanitaire eisen. In de praktijk bestaat nog wel

eens de indruk dat landen per definitie onmogelijke eisen stellen. "Wat ondernemers zich goed moeten realiseren is dat bij derde landen de voorwaarden niet bij ons vandaan komen, maar bij de betreffende landen. Dat mogen zij doen, mits het past binnen de voorwaarden van de zogenoemde IPPC. In deze conventie staan de regels waar landen zich aan moeten houden als ze fytosanitaire eisen stellen. Een ervan is heel simpel: je kunt geen beperkingen stellen aan ziekten die in jouw land voorkomen. Dan heb je het zelf al en mag je het niet proberen buiten jouw grenzen te houden. Als land moet je dat ook echt kunnen aantonen."

Brouwer benadrukt verder dat de eisen die landen stellen vaak over veel meer producten gaan dan alleen bloembollen. Bovendien wegen deze landen ook hun eigen en andere sectorbelangen af en trachten zij insleep van ziekten en plagen te voorkomen die negatieve gevolgen hebben op de eigen teelt.

STROOPWAFELS

Hoge eisen kunnen lastig zijn, tegelijkertijd maakt Meeuwes Brouwer ook duidelijk dat de bloembollensector een standaard heeft hoog te houden. "Wat de bloembollen betreft heeft Nederland een leidende positie. Keukenhof is echt wereldberoemd. Dat merkte ik al toen ik landbouwraad was in Oost-Europa. Iedereen kent Keukenhof. We mogen met elkaar trots

zijn op dat mooie product. Tegelijkertijd maak ik me ook zorgen. Het aantal derde landen waar bloembollen naar toe gaan, groeit nog steeds. En steeds vaker staan bloembollen in die landen op de agenda. Er leven in toenemende mate vragen over virus en de aanpak. Dat moet in de sector de volle aandacht hebben en daarbij moeten we echt met elkaar optrekken: teelt, handel, BKD, NVWA en EZ. Voor een notificatie van de VS over PLAMV kunnen we onze ogen niet sluiten. De tijd dat we zoiets konden oplossen met een pak stroopwafels ligt echt achter ons. Als wij met een topproduct de wereld in gaan, dan zal de sector echt aan de slag moeten. Je kunt ook niks doen, maar dat is in mijn ogen niet de oplossing. Natuurlijk is het belangrijk om naar de kosten en de haalbaarheid van eisen te kijken, maar een gezond eindproduct moet wel het uitgangspunt zijn. Het zou goed zijn als we daarvoor een systeem uitwerken dat dit garandeert. Dat kan voor lerie, maar in feite voor elk ander bolgewas. De opvatting dat wij de beste bollen van de wereld telen en die toch wel de hele wereld in kunnen is niet juist. We hebben een mooi product, maar willen we dat zo houden dan moeten we aan het werk. Daarbij zou ik de sector willen aanraden om vooral met de virusdruk aan de slag te gaan. Wat we zien is dat met name Aziatische landen op dat punt steeds strengere eisen gaan stellen, en daar hebben we nu eenmaal mee van doen als we op die landen willen blijven exporteren."

